

Havenbedrijf Amsterdam NV

Postbus 19406
1000 GK Amsterdam

Bezoekadres

De Ruijterkade 7
1013 AA Amsterdam

Telefoon: 020 - 523 45 00
info@portofamsterdam.com
www.portofamsterdam.com
KvK nr.: NL 57398879

IBAN: NL93 RABO 0385 2656 97
BIC: RABONL2U
BTW nr.: NL 8525.63.528. B01

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Directoraat Generaal Milieu en Internationaal
Directie Duurzame Leefomgeving en Circulaire Economie
Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG

Datum:	1 maart 2024	Behandeld door:	J.E. Panneman
Ons kenmerk:	24/02142	Telefoon:	06-53799120
Uw kenmerk:		E-mail:	jennine.panneman@portofamsterdam.com

Onderwerp: Internetconsultatie Verzamelbesluit Omgevingswet IenW milieu 2025

Geachte heer, mevrouw,

Op 29 januari 2024 is de consultatieversie van het Verzamelbesluit Omgevingswet IenW milieu 2025 bekendgemaakt. In dit Verzamelbesluit is onder meer een wijziging opgenomen van artikel 5.12 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Daarin wordt een nieuwe omschrijving van het begrip *gifwolkaandachtsgebied* geïntroduceerd. De omschrijving in het Verzamelbesluit luidt als volgt:

Artikel 5.12, derde lid, komt te luiden: 3. Een gifwolkaandachtsgebied is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongewoon voorval dat leidt tot een gifwolk, personen in een gebouw overlijden door blootstelling aan de bij ministeriële regeling vastgestelde dosis van een gevaarlijke stof.

In het voorstel wordt gesteld dat iedereen binnen een gifwolkaandachtsgebied zal overlijden, terwijl het gaat om de kans op overlijden binnen dit gebied. Mede door de energietransitie kunnen gifwolkaandachtsgebieden van tientallen kilometers uit de berekeningen komen. De hierboven weergegeven omschrijving zal mogelijk leiden tot veel onterechte onrust bij burgers en bestuurders. Bovendien kan het voor bestuurders een dilemma opleveren hoe te handelen.

Belang Havenbedrijf Amsterdam

Havenbedrijf Amsterdam (HbA) beheert en exploiteert het haven- en industriecomplex Westpoort in Amsterdam. Daarmee richt zij zich op het belang van het Amsterdamse havengebied en de daaraan verbonden industriële bedrijvigheid in regionaal, nationaal en internationaal verband. HbA is eveneens als grondeigenaar en/of hoofderfpachter verbonden aan de inrichting en privaatrechtelijke uitgifte van gronden in het havengebied in Amsterdam aan ondernemingen.

De haven van Amsterdam is een van de grootste havens van Europa en een belangrijke factor in de Nederlandse economie. Aan deze haven zijn circa 70.000 arbeidsplaatsen verbonden en in de haven wordt een toegevoegde waarde van circa 7 miljard euro gerealiseerd.

De haven staat aan de vooravond van diverse transitie, waaronder de energietransitie. De energietransitie zal nieuwe stoffen en activiteiten met een ander risicoprofiel introduceren in de haven. Daarbij moet ook worden gedacht aan activiteiten met een (groot) gifwolkaandachtsgebied. Ook in het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied (met als ondertitel “Samen sturen op transitie van nationaal belang”) (vastgesteld op 19 december 2023 in het Bestuursplatform NZKG) is ruime aandacht besteed aan het nut en de noodzaak van risicogebieden. Het rijk is ook partij in het Bestuursplatform.

Onze zienswijze luidt als volgt. Wij verzoeken u de omschrijving van een gifwolkaandachtsgebied in artikel 5.12 van het Bkl aan te passen en het woord “kunnen” toe te voegen, zodat de betekenis correct is. De juiste tekst moet zijn:

“Artikel 5.12, derde lid, komt te luiden: 3. Een gifwolkaandachtsgebied is de locatie begrensd door de afstand, waar als gevolg van een ongewoon voorval dat leidt tot een gifwolk, personen in een gebouw kunnen overlijden door blootstelling aan de bij ministeriële regeling vastgestelde dosis van een gevaarlijke stof.”

Wij lichten onze zienswijze hieronder toe.

In dit Verzamelbesluit wordt met de wijziging van artikel 5.12 van het Bkl een nieuwe omschrijving van het begrip gifwolkaandachtsgebied geïntroduceerd, zie eerste blad.

In die omschrijving ontbreekt echter het woord “kunnen” voor het woord “overlijden”, waardoor de omschrijving nu stelt dat als gevolg van een vrijkomende gifwolk personen in een gebouw **zullen** overlijden in plaats van **kunnen** overlijden. Het begrip **kans** ontbreekt dus in deze omschrijving en dat is wetenschappelijk gezien een onjuiste bewering, die tevens kan leiden tot veel onnodige onrust bij burgers, bestuurders en bedrijven. Het is ook in tegenspraak met de omschrijvingen van een gifwolkaandachtsgebied die zowel IenW als RIVM hanteren. Hieronder wordt nader onderbouwd waarom de omschrijving zonder “kunnen” onjuist is.

Een gifwolk komt vrij als pluim in één richting en niet als cirkel

Een gifwolkaandachtsgebied wordt door het risicomodel berekend als een *cirkel*, maar in werkelijkheid zal een vrijkomende gifwolk de vorm van een *pluim* in één richting hebben. De richting van deze pluim is afhankelijk van de op dat moment heersende windrichting. De pluim zal dus maar een gedeelte van de cirkel beslaan en binnen die pluim kan een levensbedreigende dosis van de giftige stof optreden. Dat betekent dat niet iedereen binnen het gifwolkaandachtsgebied bij een incident met een giftige stof met deze pluim zal worden geconfronteerd.

Ook het RIVM beschrijft in het “Advies aandachtsgebieden” (RIVM-briefrapport 2022-0012) op blz. 40 dat slechts een deel van het aandachtsgebied zal worden getroffen door de gifwolk:

“Een gifwolkaandachtsgebied is een ruimtelijk instrument, wat betekent dat het een statisch beeld geeft dat geldig is voor een langere periode (decennia). In die zin heeft een aandachtsgebied dus een ander doel en horizon dan een ‘verspreidingsberekening’ van de hulpdiensten voor tijdens een acute situatie. Een gifwolkaandachtsgebied geeft geen realistische voorspelling van wat er daadwerkelijk gebeurt als zich vandaag of over 10 jaar een incident voordoet, want uiteindelijk zijn vooral de windrichting en windsnelheid op het moment van het incident en de (bebouwing in de) omgeving bepalend voor hoe de gifwolk zich verspreidt en welk deel van het aandachtsgebied bij dat incident zal worden getroffen. Daarmee zal het aandachtsgebied dus altijd anders zijn dan het gebied dat tijdens een specifiek incident daadwerkelijk wordt getroffen.”

In hetzelfde rapport (blz. 29) is de volgende beschrijving gebruikt:

*“Het gifwolkaandachtsgebied is het gebied waarin personen in een gebouw **kunnen** overlijden door blootstelling aan een gevaarlijke stof.”*

Het rijk gebruikt “kunnen” wel in alle andere omschrijvingen van aandachtsgebieden

Op alle websites van het rijk over de Omgevingswet en aandachtsgebieden staan toelichtingen waarin wél het woord “kunnen” staat. Ik verwijs hiertoe naar bijvoorbeeld het Informatiepunt Leefomgeving en naar de Atlas Leefomgeving. Ook het Handboek Omgevingsveiligheid, dat het RIVM heeft opgesteld in opdracht van lenW bevat de volgende omschrijving:

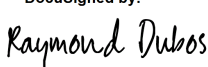
*“Aandachtsgebieden zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd **kunnen** zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich, bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen **kunnen** voordoen.”*

Hierin wordt twee keer het woord “kunnen” gebruikt om aan te duiden dat het gaat om de *kans* op levensbedreigende gevaren. Ook de term “levensbedreigend” houdt in dat niet iedereen die wordt blootgesteld aan de gevaren per definitie zal overlijden.

Het zou dus onjuist zijn als u in het gewijzigde Bkl artikel 5.12 een andere omschrijving gaat introduceren, die een hele andere betekenis heeft m.b.t. de mogelijke gevolgen voor personen in gebouwen.

Wij verzoeken u dan ook de kennelijke omissie te herstellen en het desbetreffende artikellid te herformuleren zoals wij hebben weergegeven.

Met vriendelijke groet,

DocuSigned by:

0003B5296F4D48C...

R. Dubos,
Hoofd Afdeling Ruimte en Milieu

Certificate Of Completion

Envelope Id: C2555581A6524E7FAF873943E9959EED

Status: Completed

Subject: Vul aan met DocuSign: 20240103 Verzamelbesluit Omgvingwet zienswijze PoA.docx

Source Envelope:

Document Pages: 3

Signatures: 1

Envelope Originator:

Certificate Pages: 5

Initials: 0

Tamara Visser

AutoNav: Enabled

De Ruijterkade 7

Envelopeld Stamping: Enabled

Amsterdam, NH 1013AA

Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

tamara.visser@portofamsterdam.com

IP Address: 84.105.95.63

Record Tracking

Status: Original

Holder: Tamara Visser

Location: DocuSign

1/3/2024 | 14:25

tamara.visser@portofamsterdam.com

Signer Events**Signature****Timestamp**

Raymond Dubos

raymond.dubos@portofamsterdam.com

Hoofd Ruimte, Milieu en Geoinfo

Security Level: Email, Account Authentication (None)

DocuSigned by:

0003B5296F4D48C...

Sent: 1/3/2024 | 14:27

Viewed: 1/3/2024 | 17:08

Signed: 1/3/2024 | 17:09

Signature Adoption: Pre-selected Style

Using IP Address: 77.175.146.122

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 1/3/2024 | 17:08

ID: b05073b2-2524-44c0-adb0-34df537694e6

In Person Signer Events**Signature****Timestamp****Editor Delivery Events****Status****Timestamp****Agent Delivery Events****Status****Timestamp****Intermediary Delivery Events****Status****Timestamp****Certified Delivery Events****Status****Timestamp****Carbon Copy Events****Status****Timestamp**

DIV

poa-afdeling-div@portofamsterdam.com

Security Level: Email, Account Authentication (None)

Electronic Record and Signature Disclosure:

Not Offered via DocuSign

Jennine Panneman

jennine.panneman@portofamsterdam.com

Security Level: Email, Account Authentication (None)

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 2/8/2022 | 11:05

ID: 51f1017c-6fec-4a4b-8df1-61dd28828f4a

Witness Events**Signature****Timestamp****Notary Events****Signature****Timestamp****COPIED**

Sent: 1/3/2024 | 17:09

COPIED

Sent: 1/3/2024 | 17:09

Viewed: 1/3/2024 | 18:02

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	1/3/2024 14:27
Certified Delivered	Security Checked	1/3/2024 17:08
Signing Complete	Security Checked	1/3/2024 17:09
Completed	Security Checked	1/3/2024 17:09

Payment Events	Status	Timestamps
-----------------------	---------------	-------------------

Electronic Record and Signature Disclosure

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, Havenbedrijf Amsterdam N.V. (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact Havenbedrijf Amsterdam N.V.:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: hendrik.ter.kuile@portofamsterdam.com

To advise Havenbedrijf Amsterdam N.V. of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at hendrik.ter.kuile@portofamsterdam.com and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from Havenbedrijf Amsterdam N.V.

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to hendrik.ter.kuile@portofamsterdam.com and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with Havenbedrijf Amsterdam N.V.

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;

ii. send us an email to hendrik.ter.kuile@portofamsterdam.com and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’ before clicking ‘CONTINUE’ within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’, you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify Havenbedrijf Amsterdam N.V. as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by Havenbedrijf Amsterdam N.V. during the course of your relationship with Havenbedrijf Amsterdam N.V..